

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 23. marca 2023 - Leto XXXIII, št. 12

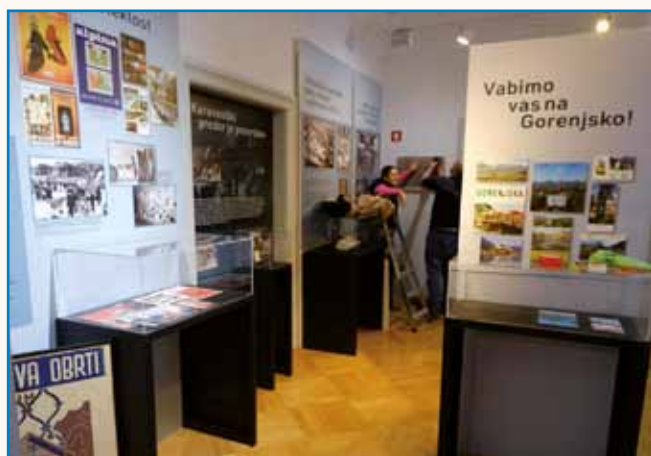

stran 2

SPOMINSKO PLAKETO AVGUSTA PAVLA PREJELA PORABKA, MARGITA KORPIČ

ZLATA MEDALJA ...
stran 4

MI NE HRANIMO V OBLAKU - 70 LET GORENJSKEGA MUZEJA
stran 6-7

ŠUNKE SO GORELE
stran 8

SPOMINSKO PLAKETO AVGUSTA PAVLA PREJELA PORABKA, MARGITA KORPIČ

14. marca so v Hiši glasbe v Sárváru priredili tradicionalno železnožupanijsko proslavo ob obletnici marčne revolucije v letu 1848.

Na slovesnosti so podelili nagrade in priznanja Skupščine Železne županije. V

Nagrajenka, Margita Korpič s predsednico in sekretarko ZSM Andrejo Kovacs in Gyöngyi Bajzek

imenu gostitelja je zbrane pozdravil István Kondora, župan mesta Sárvár. Med gosti so bili javne osebnosti iz županije in nagrajenci, ki so dosegli izjemne rezultate v svojih poklicih. V nagovoru je župan dejal: »Več kot 170 let star niz praznovanj, povezanih s 15. marcem, nas iz leta v leto krepi v naši identiteti, kar je zelo pomembno.« Ob podelitvi priznanj pa je poudaril, da »na slovesnosti priznajo odličnjake med najbolj odličnimi, ki so jih sodelavci in nadrejeni priporočili občnemu zboru«.

V prazničnem nagovoru je tudi predsednik Skupščine Železne županije László Majthényi govoril o pomembnosti praznovanja 15. marca. »Tako kot so lahko junaki revolucije in boja za svobodo zgled generacijam, želim nagrajencem, da bi bili vzor svojemu okolju, svojim družinam in tistim, ki delajo z njimi. Želim, da pokažemo, da ima lahko ne samo država, ampak tudi županija zdravo narodno zavest in identiteto«, je dejal.

Na slovesnosti so izročili priznanja 48 zaslužnim osebam iz Železne županije za izjemne dosežke na različnih področjih, kot so kultura, znanost, novinarstvo, javna uprava, zdravstvo, šport, socialna oskrba, kmetijstvo, turizem in gospodarstvo.

Na narodnostnem področju je za priznanje

spominska plaketa Avgusta Pavla Zveza Slovencev na Madžarskem predlagala Margito Korpič (Korpics Ferencné) iz Monoštra za njeno vsestransko in dolgoletno delo pri ohranjanju slovenske kulturne dediščine in ljudske obrti v Porabju.

Dobitnica priznanja je bila 20 let članica pevskega zbora Ljudske pevke Monošter (1993–2013). Od leta 2016 je članica in finančna vodja Društva porabskih slovenskih upokoencev in pevskega zbora društva Rozmaring. S svojim prizadevnim, vztrajnim in natančnim delom že več desetletij veliko prispeva k negovanju in ohranjanju slovenskega jezika, kulturnih, tradicionalnih in gastronomskih vrednot ter samobitnosti naše slovenske skupnosti. Že več kot 20 let pripravlja kvačkane velikonočne in božične okraske ter vezene prte, s katerimi se predstavlja na razstavah, delavnicah in rokodelskih srečanjih doma in v Sloveniji. Kljub visoki starosti je še da-

Spominska plaketa Avgusta Pavla, ki jo vsako leto podeljuje Skupščina Železne županije

nes zelo aktivna, prevzema najrazličnejše naloge in jih opravlja po svojih najboljših močeh.

Margita Korpič je priznanje prevzela od predsednika Skupščine Železne županije Lászla Majthényija, na slovesnost pa sta jo pospremili in ji čestitali za prejeto priznanje predsednica in sekretarka Zveze Slovencev na Madžarskem Andrea Kovacs in Gyöngyi Bajzek.

Nagrajenki iskreno čestitamo in ji želimo vse dobro tudi v imenu uredništva časopisa Porabje.

nvn

Pod Srebrnim brejgom ...

... se nauvi nacionalni programi delajo. Najbole se od dvej na velki programov guči, šaule nauvi program dobijo pa kultura tō. Depa, lepau po vrsti demo. Najprva šolske dveri goropremo. V nji de se sistem skur od fundamenta vōmejno. Po njem aj bi v osnovni šaulaj mlajši eno vōro na den dukše sedeli. Vej se, kelko gestija v šaulaj v smetkaj konča. Takše se gvūšno ne smej goditi, pri tom je dosta dela čaka. Vcejlak ovak de se iz »prve male« šaule tadale v srednje šaule šlau. Eške se ne vej, kak de tau vōgledalo, depa, tau aj bi se tō vōminilo. Ka do se mlajši mogli več včiti, tau je gvūšno gé. Dva tihinska gezika bi aj se začnili včiti. Iz toga napisanoga že se leko vidi, kak se eške kuman iške, kak aj bi se cejli sistem šaulanja vōminiu. Gvūšno, ka do se stariške na velke nutmejšali. Po stari šegi se leko od opozicije kakšen referendum ali pa demonstracije čakajo.

Pri kulturi pa njenom nacionalnom programi nikak ovak nede. Zaprav, nacionalni šolski program je že biu napravljeni pa se vsigdar znauva vōmini. Kultura je toga nigdar sploy nej mejla. Eni gučijo pa se čemerijo, ka ga Slovenija eške itak ma. Vejmo kak se tomi pravi: ne štē se, če program funkcionejra, najbolje naprej valaun je tau, ka je napisani. Je pa istina, ka so se programi vsigdar v kabinetaj ljubljanski čedni pa včeni glav pisali. Tau, ka se zvūn centra godi, ji je malo ali pa sploy nej brigalo. Depa, zdaj se več ne guči samo od nacionalnoga programa za kulturo, že od kulturne politike se pripovejda. Zatoga volo ministrica za kulturo Asta Vrečko s svojo ekipo kaulak po slovenski varašaj ojdi. Na toj turneji škē videti, kak aj se nauva kulturna politika v regijaj pozna, ka uni od toga čakajo. Vejmo, kultura šörko v človekovo življenje sega, od literature, knjige, filma, muzeja, gledališča, muzike pa ka nemo vse do kraja dojdavali. Leko pa bi eške neka nej ranč maloga v toj nauvoj kulturnoj politiki bilau. Tau, kak aj bi politiki v svoji gučaj, v vsejm, ka delajo, več kulture vōpokazali.

Lidge eške paunijo ene najbolje žaljivi rejči, stere so se gdakoli v slovenskom parlamenti leko čüle. Pri tejm moramo povedati, sto je tau biu. Pavle Rutar je v tisti časaj velke funkcije emo. Dvema kolegjaricama v parlamenti, dvejma ženskama je povedo, aj raj k ginekologi ideta, aj dun njima med noge pogledne. Tak de se vedlo, če sta ženski ali pa kaj drugo se leko tam najde. Tau je rejsan grdau bilau, takše niške ne bi od kakšnoga politika čako. Leko, ka si je Rutar peldo po svojom šefi Janezi Janši vzeu. Un nikoga ne špara, ka ga nej bi užalo. Nikoga od tisti, steri na njegovom brgej ne stodjijo. Že smo pisali, ka so ga na birovijsi osaudili, ka je dvema novinarkama prostitutke talo. Od njega pa k njegovimi indašnjomi ministri Aleši Hojsi poglednimo. Policajge so proteste meli, un pa je njigvi sindikat za svinje pa manjake vōzglaso. Takše se eške v krčmej ne čuje. Tadale je té isti minister enim fiškališom gorobeso, ka z mafijo delajo. Eške bi se vnaugo toga z levjoga pa pravoga kraja političnoga podijuma leko najšlo. Depa, v vaši pa naši novinaj Porabje vam neškemo apetita na nikoj djasti.

Nika go je nej na nikoj djalo pa nogau je nej samo gnauk potrejto mejla. Ilka Štuhec se zove ta slovenska smučarka, velka šampijonka. Dvakrat je v svoji disciplini (sportág) najbaukša na svejti bila. Štiri lejta se je vse tau z njeno potrejto nogau vlejklo, nazaj je prišla.

Ilka ma v sebi nekšno pozitivno čalarijo. Vse njene nesreče na snejgi so go nej vōminile. Tadale je pozitivna v glavej, optimizem se v vsikšom njenom intervjuji leko čuje. »Kuman čakam, ka se nauva sezona začne. Vej, ka leko na snejgi eške dosta dobroga naredim«, je na konci sezone s smejom povedala. Zdaj njoj prva briga njena mama gratala, ona go trenejra. Si je pa neka mejsecov nazaj ona tō nogau spotrla.

Naš Srebrni brejg je trno veseli, ka se takšne športne pripovejsti godijo. Takšne, v steri se leko vidi, ka velka vola iz človeka leko naredi. Pravi, ka velko pa dobro volo nika ne more na nikoj djasti.

Miki Roš

László Kövér je obiskal Slovenijo

V Kranju odkrili doprsni kip Sándorja Petőfija

Predsednik madžarskega parlamenta László Kövér se je na povabilo predsednice držav-

izpostavila zelo dobre odnose tako med parlamentoma kot državama, ki ohranjata

slovenske naložbe v Porabju in širšem madžarskem okolju. Krepitev medsebojnih odnosov na parlamentarni ravni, ki so bili tudi zaradi pandemije manj intenzivni, bosta predsednika obeh državnih zborov nadaljevala že 18. maja s skupnim obiskom pri obeh narodnih skupnostih v Prekmurju in Porabju.

Ob madžarskem državnem prazniku ob obletnici revolucije 15. marca 1848 je Mestna občina Kranj podpisala pismo o nameri o sodelovanju z madžarskim mestom Székesfehérvár. V parku La Ciotat so ob tej priložnosti odkrili doprsni kip Sándorja Petőfija. Doprsni kip madžarskega pesnika, ki ga je podarilo madžarsko veleposlaništvo, je šesti kip

László Kövérja je sprejela tudi slovenska predsednica Nataša Pirc Musar

nega zbora Urške Klakočar Zupančič mudil na uradnem obisku v Sloveniji. Na pogovoru med delegacijama sta bila

prijateljske vezi in med njima ni odprtih vprašanj. Posebno močno vez med državama in narodom predstavlja na-

V Kranju so odkrili doprsni kip Sándorja Petőfija. Na fotografiji so poleg obeh predsednikov parlamentov tudi predstavniki slovenske narodne skupnosti

tudi zagovornica Slovencev v madžarskem parlamentu Erika Köleš Kiss in poslanec madžarske narodne skupnosti v državnem zboru Ferenc Horváth. Gosta iz Budimpešte sta sprejela tudi predsednica republike Nataša Pirc Musar in predsednik državnega sveta Marko Lotrič.

Predsednika parlamentov sta

rodni skupnosti, ki imata tako v Sloveniji kot na Madžarskem možnost sodelovanja pri oblikovanju politik – temu sta pritrdila tudi Erika Köleš Kiss in Ferenc Horváth. Oba predsednika sta se v pogovoru dotaknila tudi priložnosti za tesnejše in bolj uravnoteženo gospodarsko sodelovanje, kjer po besedah Kövérja ni ovir za

v parku La Ciotat, kjer poleg Prešerna stojijo tudi kipi literatov iz Rusije, Ukrajine, Španije in Francije. Pri odkritju doprsnega kipa sta sodelovala tudi Urška Klakočar Zupančič in László Kövér, slednji je poudaril, da sta bila tako Petőfi kot Prešeren goreča glasnika narodove želje po svobodi.

Silva Eöry

IZ GLOBIN PANONSKEGA MORJA V FILOVSKI GAJ

V galeriji vin Panon med vinogradi v Filovskem gaju si ob vinogradništvu že vrsto let prizadevajo tudi za ohranjanje kulturne dediščine. Lastnik Panona je Metod Gutman, za kulturno vsebino pa skrbi njegov oče Jože. V zemljo so na parceli ob hiši položili glinene zapise z željami o naravi in kulturni dediščini, ki so jih zapisali šolarji osnovnih šol Bogojina in Turnišče.

»Vinogradi, po najlepših krajih sveta gredo in po sredi srca«, ta verz Toneta Pavčka je vodilo njihovih aktivnosti, pravi Jože Gutman. Zato je treba poskrbeti, da bomo ohranili vi-

Jože Gutman je v zemljo položili glinene zapise z željami, ki so jih zapisali šolarji osnovnih šol Bogojina in Turnišče

nograde ter stare zidanice z vinskimi kletmi: »Vinogradniki, ljubitelji narave, pohodniki, krajski arhitekti, fotografi, soodgovorni smo za izginjanje kulturnih posebnosti krajine. Literati, ohranite zgodbe zaraslih domačij. Tako kot za pitno vodo in še bolj kot za vse druge infrastrukturne dobrine si moramo prizadevati za ohranjanje kulturne krajine, arhitekturnih osamelcev, etnoloških posebnosti, vinogradov ..., za kulturo bivanja. Po tem nas bodo ocenjevali zanamci in vse številnejši, ki nas v pokrajini obiskujejo.« Za to si pri-

Metod Gutman v galeriji vin Panon povezuje vinogradništvo s kulturo

zadevajo tudi v sodelovanju z LAS Goričko v programu razvoja podeželja z naslovom Poti, arhitekturni osamelci in vinogradi na vinogradniškem območju PANONrevitae, ki ga sofinancira Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja.

Jože Gutman je dodal, da želijo v prihodnje odstrati vsebine, ki so globoko zastrte pod balastom in bliščem 21. stoletja: »S povezovanjem čutečih samozavestno in odločno pristopamo h konkretnim problemom, povezanimi z izginjanjem kulturne krajine, izginjanjem arhitekturnih posebnosti, povezanimi z miti in legendami, običaji in navadami.« V te vsebine bodo vključili mlade, ki bodo z ustvarjalnostjo odstirali novo kulturo bivanja. Vinogradništvo povezujejo s turizmom, zato so v podstrešnih prostorih uredili tudi ležišča za obiskovalce.

Tekst in fotografiji: Jože Gabor

PREKMURJE

Lendava

V Lendavi se je zadnje cajte do sta vsega godilo. Po tistom, ka je predsednik madžarskoga parlamenta László Kövér zgotovo svoj uradni obisk v Sloveniji, se je na pauti domau v Lendavi srečo ške s predstavniki madžarske narodne skupnosti. S tradicionalnim polaganjem vencov pri spominski tabljaj Széchenyija in Kossutha pa s programom v gledališki in kulturni dvorani so na predvečer svetka tudi prekmurski Madžari svetili vogrski narodni svetek, 15. marciuš. Pri spominskij tabljaj, sterivi sta na zidini drüge lendavske osnovne šaule, sta guče mela Tomi Horvat, predsednik sveta Madžarske samoupravne narodne skupnosti Občine Lendava in domanji župan Janez Magyar, na prireditvi pa je slavnostni guč meu Dušan Orban, nauvi predsednik sveta Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti. V kulturnom programu so se notpokazali lendavski šaularge in dijaki.

Preminauči keden pa sta v Lendavi župan Janez Magyar in v. d. direktor občinske uprave Bojan Petrijan nutpokazala tudi projekt večnamenske športne dvorane, stera naj bi stala v bližini dvojne srednje šaule. V zidini, stera naj bi koštala okauli 18 milijonov evrov, naj bi bila dva bazena, wellness center, telovadnica za vse dvoranske športe z labdo, kegljišče, bowling, fitnes, menša kongresna dvorana in tudi krčma. Od konca novembra 2021 ma občina na stoli že gradbeno dovoljenje, zdaj trbej samo ške zriktati pejnaze. V Lendavi čakajo, ka de rosag pripravo takše razpise, ka do se leko prijavili na nje in do tak za svojo investicijo daubili 14 milijonov evropskih pejnaze.

Silva Eöry

Milan Obal - član Društva za varstvo in vzgojo ptic Slavček Beltinci

ZLATA MEDALJA ZA RDEČOGA KARDINALA

Sobočanec Milan Obal, steri je že duga lejta aktiven član Društva za varstvo in vzgojo ptic Slavček Beltinci, je nej dugo toga nazaj dosegno en velki uspeh (siker) na 70. svetovnom prvenstvu ftič, stero je bilau v talijanskem varaši Neapelj: »Na tau svetovno razstavo, na sterij je bilau 27 gezero ftičov iz cejluga svejta, sam ges poslo tri svoje ftiče, in tau s kombijom, steri je na tekmovanje pelo vse ftiče iz Slovenije. Poslo sam fajto rdeči kardinal (vörös kardinalispinty). Samec, steri je daubo 93 točke, je gvino in je daubo zlato medaljo. Poslo sam ške dve samici, sterivi sta tudi lejpivi oceni daubile, obej po 90 točk. Za naše društvo, stero letos sveti 50 lejt, je tau rejsan lejpi uspeh in nagrada za naše delo.« Sogovornik pravi, ka si je prvo ga ftiča küpo te, gda je biu star 10 lejt, in tau s penezi, stere si je prislüžo tak, ka je za nauvo leto odo popejvat od rama do rama: »Že 60 lejt sam tak notri v tom zgrableni.« Té prvi ftič je bila skobčevka, mala papiga bejle farbe. Sledkar so te prišli na red ške golaubi »Ges že od malih naug rad odim v gauško pa poslušam ftiče. Že po njihovom popejvanji znam, stere fajte je steri, pa gé gnezdi,« ške raztolmači Milan Obal, steri se je po tistom, ka so se pred 22 lejt z držino, ženo Nado in sinauoma Goranom in Radovanom, preselili iz stanovanja v ram, bole na veliko začno spravlati s ftiči: »Prva sam jih meu v zamenici, samo ka se je tau moji ženi nej vidlo. In te mi je gnauk pravla, ka ščem ka dobim, ka mo te ftiče voodse-lo. Pa sam ji pravo, ka škem meti rdeče kardinale. Brodo sam, ka jih nemo mogo dobiti, ali se je pršikalo, vej pa mi je en pajdaš glas dau, ka jih je v Avstriji najšo. Moja žena je nej pitala, kelko koštajo, pravla je, ka naj jih samo küpi. In tak sam te ftiče

mogo preseliti vö iz rama.« In zdaj so njegvi ftiči v dvej velikih volieraj, tau so takše velke kletke, v sterih leko prausto lejčejo. Notri so postavlene umetne smreke, tak ka ftiči rejsan leko lejčejo okauli. »Tak si leko tudi

Milan Obal v rokaj drži priznanje, stero je daubo na svetovnom ftičarskom prvenstvu, čestitali pa so njemu člani njegovoga društva tö

naberejo kondicijo, vej pa so nej zaprejt v enom malom prostori.« In kakše fajte ftičov lejče po dvej njegovih volieraj? »Mam malino kanarčke, mehške kaline (süvöltő), goldi-

Rdeči kardinal, steri je daubo 93 točk

nove amadine (díszpintyek), tau so avstralski ftiči, pa te ške té rdeče kardinale. Inda sveta sam meu ške diamantne grlice (gerlice), liščke (tengelic), taščice (vörösbegy) in tak taldale.«

Milan Obal ftiče kipüvle in tudi odavle. Dostakrat dé na razstave ali senja, tudi na Vogrsko odi. V kraji Monor majo eno takšo veliko senje za male živali, »gé dobiš vse, od buje do konja, tak ka sam tam že dosta ftičov küpo, pa

tudi audo rdeče kardinale.« Sogovornik pravi, ka je trnok fontoško, ka znaš delati selekcijo, ka ftiče dobro križaš in zraniš takše, ka so te dobri tudi za razstave in tekmovanja. V zadnji desetih lejtaj, ka

je v penziji, se s tem leko ške telko bole spravla: »Zdaj so se tudi bole navadili na mene, vej pa so ftiči rejsan čedne živali. Brž se navadijo na človeka, steri jih krmi. Gda

ges pridem k njim, nega nevole, če pa pride k njim vküper z menov ške što drügi, pa se skrivajo in nega mera. Bogijo se.«

Naš sogovornik je član Društva za varstvo in vzgojo ptic Slavček Beltinci že od leta 1982. Pravi ka majo zdaj samo ške 14 članov, pred leti jih je bilau prej tresti: »Radi bi bili, če bi se nam pridružili kakši mladi lidge. Pa nej trbej, ka bi bili gojitelji, lejko so samo ljubitelji, takši, ka majo radi

ftice. Radi mo vsakšoga nauvoga člana.«

Meseca majuša furt majo poslušanje ftičov. En den te dejo zrankoma v gauško pauleg Böltinec, poslušajo in si zapišavlejo, stere fajte so vse čüli. Tau je cajt, gda se najbolje gnezdijo, zatau te tudi najleše popejvlejo: »Ftiči se rejdko gda svadijo med sebov. Oni s popejvanjom oznanijo, steri je njihov teritorij, ka te ne pride do sfaje med njimi. Zanimivo je, ka prekmurski ščinkavec (erdei pinty) ovak popejvle kak na primer tisti na Primorskem. Naš ovak konča svojo pesem. Pauleg toga morem povedati ške tau, ka malo lidi zna, ka večina ftičov gnezdi na zemli ali pa pau metra od zemle, nej pa visiko na drevdji.«

Društvo Slavček vsakšo leto v böltinskem gradi pripravi razstavo, delajo tudi gnezdilnice, stere te v gauškaj gor devjlejo, pa krmilnice tudi. Za vse tiste, steri pozimi krmiti ftiče pa ške té tanač: »Če začneš krmiti zvünešnjoga ftiča, te ga moreš cejlo zimo krmiti. Ne moreš ga tri kedne krmiti te pa titi za dva kedna recimo na skijanje. On se navadi pa te iške gesti. Te pa čaka eden den pa drügi den... Že prvi den zgibi 30-procentov svoje teže, in tak je po par dnevaj čista brez energije, tak ka si te več ne more indri iskati hrane. Zatau pravim, ali sploj nej davati gesti ftičom ali pa ga davati do konca zime.«

Drügo leto de svetovna razstava ftičov na Nizozemskom. »Rad bi spauvo rdeče kardinale za kolekcijo, tau pomeni, ka morejo biti štirje, steri si morejo biti fejest podobni. Njihova sküpnä ocena more biti prej 370 pontov. Mo vidli, če se mi tau pršika. Ocenjüvle se jih prva vsakšoga ekstra, te pa kak skupino,« nam je na konci ške vöovado Milan Obal.

Silva Eöry
Kejpi: Silva Eöry

PISALI SMO PRED 30. LETI

V 6. številki časopisa Porabje, stera je vöprišla 25. marciuša 1993, je na prvi strani Ernest Ružič piso o tom, ka so se v Monoštri srečali podjetniki iz Porabja in Pomurja »Nam je bilo rečeno, da stopnja brezposelnosti presega dvanaest odstotkov, da je pri šestdesetih do sedemdesetih odstotkih narodnostnih družin vsaj en član brezposeln, ker industrija v Monoštru, kolikor je je, neustavljivo propada. Plansko gospodarstvo, delitev proizvodnje v nekdanjem socialističnem svetu vzhodne Evrope, kaže zobe, ki izpadajo, prizadevajo ljudi, ne glede na narodnostno pripadnost. Tkalnica svile je v stečaju, enako pa je usojeno tovarni kos, kaj več pa pravzaprav ni. General Motors sicer uspešno dela, sodobni avtomobili, ki jih izdelujejo v Monoštru, že vozijo po evropskih cestah, gospodarske razmere pa se s to tovarno niso bistveno popravile. Res je, kot ugotavljajo, da najverjetneje še zdaj ne bi mogli tako preprosto telefonirati na vse konce sveta, če ne bi bilo avtomobilске industrije, pa tudi sicer njen vpliv na urejanje infrastrukture ni zanemarljiv. Toda Porabci so brez dela, novih dejavnosti in programov je premalo, zato je sleherna pobuda sprejeta z odprtimi rokami. Na že omenjenem pogovoru je bilo dogovorjenih kar nekaj poslov, za katere smemo pričakovati, da jih bodo njihovi nosilci izpeljali. Tako v lesno predelovalni industriji, gradbeništvu, kovinski predelavi in še zlasti v sadjarstvu in vrtnarstvu. Ne kaže naštevati podjetij in podjetnikov, ki so navezali stike in sklenili, da se bodo o konkretnih poslih pogovarjali v teh dneh, poudariti velja, da je prvo srečanje podjetnikov vsekakor uspelo. Toda podjetnikov je med porabskimi Slovenci za zdaj premalo. Govorimo lahko o enem, o Laciju Domiterju, ki se že lep čas ukvarja s kovinsko galanterijo, sodeluje z Mursko Soboto in podjetji in podjetniki iz Avstrije. Uspešen posel je sklenil tudi z avtomobilsko tovarno, dogovarja pa se s soboškim Agroservisom in Bliskom. V Monoštru lahko srečamo tudi nekaj ambicioznih trgovcev, porabskih Slovencev, ki so začeli zelo skromno, zdaj pa svojo dejavnost uspešno širijo. Tudi po zaslugi vse večjega obiska iz Prekmurja, pa seveda kupcev iz sosednjih avstrijskih krajev. Vendar so to šele prvi koraki v bogatejši razvoj zasebne pobude, ki je zaenkrat še daleč od tega, da bi spreminjala gospodarsko, socialno in še kakšno podobo krajev ob meji. Nihče na pogovoru v Monoštru ni rekel, naj

nekdo iz Slovenije prinese denar na planju in milijone podari porabskim Slovincem. Toda grenkoba in trpkost v ustih vseeno je in ostane, če se nihče ne zgane v Ljubljani, od gospodarske zbornice, banke in še koga. Kajti tudi prekmurski podjetniki in podjetja ravno ne cvetijo s svojimi dejavnostmi, zato bi bila pomoč države Slovenije še kako potrebna. Seveda na zdravi osnovi, v iskanju različnih programov, prilagojenih porabskim

razmeram, ko lahko obrat z dvajset ali trideset zaposlenimi popolnoma spreminimo razmere v kraju. Možnosti je nešteto, od tistih, ki smo jih omenjali, pa do vseh vrst turizma in še česa, o čemer morajo pravzaprav razmišljati poklicani. Doslej se ravno utrudili niso, zlasti ne oni tam dalje od Murske Sobotе.

O tom, ka je nauvoga v Andovcaj, so leko bralci zvedeli, če so prešteli pogučavanje Karčina Holeca z županom Jožefom Tenczelom. »Ka smo lani steli napraviti, tisto smo tanaprajli. Vodovod je kreda pa meja je lani tū bila oprejšta. Letos že bola težko bau. Od krčme vō do meje ščemo paut napraviti. Zato, če sé meja opre za kakšen den, te z autoni nede se trbelo po blati voziti. Na tau smo od vlade dobili pejnaze, dapa eške etak tū sploj dosta pride vesi. Kak so nam naprej vōzračunali, 23 milione forintov de koštala ta paut. Od tauga ves 30 procentov mora stati. Tau je kaulak sedem milionov forintov, ka bi ves štja itak nej vejdlā vōplačati. Zato smo si tak mislili, ka paut malo bola na vauski napravimo, kak so tau nam naprej spisali, pa te pejnaze paršparamo. Sedem

mehtarov šurko paut nam tanta nej trbej. Dojda, če dva autona mesto mata, eden par drudjin. Če se ta paut napravi, te kleta pa drudja dvej poti napravimo. Letos ranč tak kak lani večkrat ščemo mejo oprejšti. Če vse de dobro šlau, te šestkrat. Najprvin 19. marciuša. Leko ka tau leto do vlekli telefon tū. Tridvajsti ramov je v vesi pa nad tejmi deset iž prosi telefon. Tau je, tak mislim, ka zavulē dosta, zato ka zveksoga starejšo lüstvo žive tū. Tau bi bilau letos, če se posreči. Brigamo se s tistimi tū, steri so v penziji, nej samo s tistimi, steri so brezi dela. V krajini nin ne dobijo telko pomauči - brodim na pejnaze - kak tū v Andovca. Dvakrat so dobili pejnaze, gda jim je na vodovod nutra tarbelo plačati. Tam, gde sta par ednoma rama dva v penziji, tam jim je eške ostalo tū. Pomagamo jim pri hrani (élelmézés) tū. Tak, ka oni tū ne morajo prajti nikanej. Istino, ka je mala ves, dapa pejnazdje zato taodidajo. V Števanovca plačōjvamo na otroški vrtec, na šaulo pa na tabor. Od tabora polonja se k Andovčanarom drži. Števanovski samoupravni organ brezi tistoga, ka bi nas pito, ne more ga nej odati pa nej vōdati. Istino, če kaj popravlāti trbej, te mi polonja vōplačamo. Če asak mamō vleta, gda pridejo mlajši, te tistoma polonja je našo. Lani je 260 djezero forintov aska bilau. Tauma aska polonja mo dja proso, aj vōplačajo nam Andovčanarom. « Če tau ščemo, aj v vesi ostane lüstvo, te trbej mladino tū zdržati. Kak pomaga ves mladino? Ka jim ponōja, aj tū ostanejo? »Ves je na tejn, aj mladina tū ostane. Tak smo si vōzmislili, če stoj mladi tū v Andovca šče zidati, te ma stau djezero forintov damo, ka nej trbej nazaj plačati. Stau djezero forintov pa brezobrestno (kamatmentesen) dobi. Pa na tau šča te mesto, parcelo ma tū damo za šenki, kama de zido. « Dvej leta sta že župan, kak cenite te čas? »Tak vidim, ka velke napake (hibákat) sam nej napravo. Stokoli je prišo k meni, usakšoma sam pomago, ka sam mogo. Bilau tak, ka edna stara žena batežna gratala pa dja sam ji kravo gnau doladati. Gvüšno, ka bijo takši človak, steroma sé je kaj nej vidlo. Tau je tak, če stoj ednoma kaj dobro včini, te drugoma se ne vidi. Sto z lüstvom ma delo, tisti tau leko čaka. Tak mislim, ka sé ednoma župana s takšim nej slobaudno spravlati. Dja sam nikdar nej sto župan biti. Samo zato sam tau prejkvzeu, aj ves ma vodovod pa se puštije napravijo. «

Vköppobrala: Silva Eöry

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Dela se nauvo parkirišče v Somboteli

Prvin se je samo po velki varašaj, gnesden se že v menši varašaj tō težko parkira, zato ka je dosta avtonov, parkirišč pa malo. Gnesden na Madžarskem poma-lek že štirge milijauni avtonge lejčejo na potaj pa ta številka je od leta do leta vekša. Depa če Evropsko unijo gledamo, te na 1000 lidi pri nas menje avtonov pride kak v večini držav, v vrsti smo tam na zadnjom tali. Pa ka je še velka nevola, ka so avtonge splošno vsigdar bola stari. Tau pomeni, ka se od leta do leta vsigdar menje nauvi avtonov küpi. Menje kak npr. v Avstriji ali na Češkom. Tau ne pomeni tau, ka bi Madžari nej steli nauvi avto küpti, steli bi, če bi meli za tau peneze, depa nega, sploj pa zdaj, gda je vse tak drago gratalo. Če pri nas ranč nega telko avtonov kak v sausedni državaj, parkirati je ranč tak težko ali še težje kak tam, zato ka malo je parkirišč.

V velki varašaj nega mesta, kama bi je naredli, že pod zemlauv se zidajo pa parkirne hiše delajo.

V Železni županiji nej mamo taše velke varaše, depa parkirati je v tej mali varašaj tō nej tak enostavno. Po 14.00 vōri že v Monoštri leko zmišlavamo, kama aj sparkiramo, gde najdemo parkirišče. Še tak ne najdemo, če na plačano mesto škemo stanti. Najbola težko je, če na pošto ali v patejko škemo titi.

Ranč tak so v Somboteli problemi s parkiranjem, zavolo toga občina zdaj pri tržnici parkirišče redi za 85 osebnih avtonov. Delo se je lani septembra začnilo pa zdaj aprila se skonča, proračun investicije je 220 milijaunov forintov.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Predsednik vlade obiskal Bosno in Hercegovino

Predsednik vlade Robert Golob je obiskal Bosno in Hercegovino (BiH). Tam se je sestal z vrhom bosanske politike. »Naše glavno sporočilo je, da se je v Bruslju atmosfera glede BiH spremenila. Danes je širitev EU postala politični proces, ki ga želimo pospešiti,« je dejal Golob in dodal, da želi biti Slovenija njena največja zaveznica. Drugo njegovo sporočilo pa je bilo, da Slovenija ni le prijateljska država, ampak je zaveznica BiH v postopkih približevanju EU. BiH je prošnjo za članstvo v EU vložil februarja 2016. Evropska komisija ji je nato leta 2019 postavila 14 pogojev, ki bi jih morali v Sarajevu izpolniti za status kandidatke. BiH pogojev še ni izpolnil, a so se ji v luči vojne v Ukrajini v EU vseeno odločili podeliti status kandidatke. Robert Golob je gostiteljem še pojasnil je, da je slovenska vlada za tehnično pomoč BiH v proračunu rezervirala dodaten milijon evrov.

Sandoz bo v Lendavi zgradil novo tovarno

Farmacevtska firma Sandoz, v katero spada tudi podjetje Lek, je s slovensko vlado podpisala pismo o nameri za 379-milijonsko naložbo v Lendavi. Investicija bo predvidoma končana v treh do petih letih, je v Ljubljani dejal predsednik uprave Sandoza Richard Saynor. Načrtujejo 300 zaposlitev, večinoma visokokvalificiranega kadra. Za Sandoz kot vodilnega izdelovalca generičnih zdravil je pomembna bližina evropske proizvodnje in komercialnega delovanja ter konkurenčnosti stroškov, je Sajnor dodatno utemeljil izbiro Lendave, kjer Lek že izdeluje antiinfektive in pakira končne farmacevtske oblike. Predsednik slovenske vlade Robert Golob je poudaril, da gre za naložbo v najmanj razviti regiji Slovenije in za celotno naložbo napovedal tudi državno pomoč od 50 do 55 milijonov evrov.

MI NE HRANIMO V OBLAKU – 70 LET GORENJSKEGA MUZEJA

Današnja mreža muzejev, galerij in zbirk je odsev zgodovinskega razvoja Slovencev, naravnih in demografskih okoliščin, še posebej pa potreb majhnega naroda, da skrbno varuje in prepričljivo posreduje pričevanja o svoji identiteti ter samoniklosti. Vsak izmed slovenskih muzejev je letošnji kulturni praznik 8. februarja zaznamoval na svoj način. Ponekod so ta dan namenili odprtju novih razstav, drugod za otroške in družinske delavnice, za koncerte, za razna vodenja po kulturnih poteh naših mest in še kaj.

Eden izmed prominentnih muzejev v Sloveniji je Gorenjski muzej, kjer so za Prešernov praznik pripravili kar dve razstavi. V prvem delu razstavo v Prešernovi hiši v Kranju, kjer se je leta 1981 kustosinja Bebi Jenčič porodila ideja o predstavljanju Prešernovih nagajencev in njihove umetnosti. Leta 2001 je le nekaj hiš od te z enakim namenom odprla vrata še Galerija Prešernovih nagajencev. V hiši, kjer je od jeseni leta 1846 pa do smrti, 8. februarja 1849, prebival najpomembnejši slovenski pesnik dr. France Prešeren, je urejen spominski muzej. Sodobno postavljena stalna razstava prikazuje pesnikovo življenje in delo. Z originalnim pohištvom sta opremljeni pesnikova spalnica in odvetniška

pisarna. V pritličju pa je še galerija, ki je namenjena različnim kulturnozgodovinskim, likovnim, fotografskim in kiparskim

ka soba za naše najmlajše.

Jasno je, da so temelj vsakega muzeja eksponati. In zaradi zbiranja določenih predmetov je ta muzej tudi nastal. Med razstavljenimi deli so v prvi vrsti takšna, ki nam govorijo zgodbo preteklosti, ki nas določa. Poleg tega obstaja še mnogo dragocenih predmetov, ki jih hranijo v muzejskih skladiščih oziroma depojih. Kar 80.000 jih je. In prav zaradi tega muzejski delavci pravijo, da jih ne morejo shraniti v oblaku, v virtualnem skladišču datotek in podatkov. Predmeti so še kako resnični. Novi trendi muzeje sicer usmerjajo k digitalizaciji in virtualizaciji vsebin in podatkov, kot so zgodovinski kraji, dogodki in muzealije. S tem pa ustvarjajo le navidezno resničnost, ta je dandanes vzporedni svet, ki velikokrat kroji naše življenje in ga zaznamuje. A vse to nam ne omogoča pristnega stika s preteklostjo, ki nam ga omogočijo prav razstavljeni predmeti.

V Gorenjskem muzeju predmete zbirajo že 70 let. Muzejski delavci pa pravijo: naši predhodniki so jih hranili za nas, mi jih hranimo za vas. Njihova velikost se meri v centimetrih, kilogramih in nikoli v kilobajtih. Tehnologija se bo spreminjala, stari načini ne bodo več ustrezni, navajali se bomo spet novih »obla-kov«. Predmeti v naših »neoblač-nih« shrambah pa bodo še vedno tam. Za vas in

za vaše potomce. Vabljeni, da jih doživite v vsem njihovem sijaju, pa najsaj bodo zlati, srebrni, železni, leseni. Za obisk ne potrebujete računalnika in telefona. Naj zgodbe o njih obogatijo vaše življenje, tako kot so včasih bogatile življenje

naši prednikov. (vir: Muzejčica Goriški muzej)

V vsebino razstave so prav tako vključeni nekdanji kustosi, ki so začeli ustvarjati muzejske zbirke in so danes del bogate tradicije zbiranja, ohranjanja in razstavljanja premične kulturne dediščine v Gorenjskem muzeju. Razstava je razdeljena po vsebinskih sklopih oziroma oddelkih. Oddelke za arheologijo je pripravil sprehod od karnijske elite do čarobne glin; na oddelku za starejšo zgodovino so interpretirali Miklavžovo presenečenje, kot so kocke Anker, s katerimi so se igrali le otroci premožnih staršev, medtem ko se je oddelke za novejšo zgodovino ozrl predvsem k tovarnam, blejski čipki na poročnih oblekah in celo k olimpijskimi igram. Zagotovo pa je nekaj posebnega razstava Nori klobučar, ki so jo namenili predmetom na konservatorskemu oddelku. Strnili so jo v tri sklope: prvi je za ženske, drugi brez škodljivcev, v tretjem pa

Plakat razstave

razstavam.

Drugi del sočasne razstave pa nosi naslov Mi ne hranimo v oblaku in je v Gorenjskem mu-

Uhani

zeju – na gradu Khislstein ter hkrati zaznamuje 70-letnico Gorenjskega muzeja. Razstavni prostori so privabili in še privabljajo številne obiskovalce. Sicer pa so na tem gradu še občasne razstave, na razpolago je tudi strokovna knjižnica in pedagoš-

Lepotni eksponati

se predstavi t. i. nori klobučar. Zakaj nori? Ko so v preteklosti pri izdelavi klobukov uporabljali mešanico živega srebra, je ta povzročala mnogo zastrupitev in prav zaradi tega kemijskega elementa so imeli izdelovalci nemalo zdravstvenih težav.

JSKEGA MUZEJA

Nekaj izstopajočih predmetov so na ogled postavili še avtorji oddelka za kulturno zgodovino, kjer so med drugim izbrali t. i. Janševega Kristusa v steklenici. Tega je v drugi polovici 18.

jo, zdaj uvajajo že mnogi muzeji v Sloveniji, saj lahko le s tovrstnim angažiranjem privabijo naše otroke k čim prejšnjemu pravilnemu odnosu do naše kulturne dediščine.

Detajl razstave

stoletja hranil Valentin Janša, brat začetnika modernega čebelarstva Antona Janše. Valentin Janša se je izučil za slikarja, del njegove zapuščine pa je bil relikviarij svetega križa, torej iz lesa izrezljani simboli Kristusovega trpljenja. Ob vsem razstav-

Ob predstavitvi obeh razstav s spoštljivo 70-letnico Gorenjskega muzeja, na ogled bosta do 10. aprila 2023, je predvsem pomembno vedeti, kako dragocene so strokovne izkušnje muzejskih delavcev. Za korektno in uspešno delo v muzejih je

nujno sodelovanje različnih strokovnjakov, od katerih vsak prispeva dragoceni delež znanja. V skupnih prizadevanjih za ohranjanje naše skupne in zelo dragocene dediščine. Morda bo zdaj marsikdo z lažjim korakom stopil v muzej. Pa ne le ta, ampak tudi v druge v naši deželi in tujini. Prav je, da se skupaj z Evropo učimo spoštovati svojo kulturno dediščino. Projekti kulturnih poti se

Kristus v steklenici

ljenem pa so kustosi mislili tudi na naše najmlajše, saj je v vsakem prostoru kakšna zanimivost, ki pritegne radovedne otroške poglede in spodbudi njihovo ustvarjalnost. Takšno dejavnost, ki v sodelovanje vključuje našo mlajšo generaci-

sicer ozirajo nazaj, v zgodovino, a so hkrati most, ki pelje do sodobnejše, kulturno in duhovno bolj ozaveščene skupne evropske domovine.

Mojca Polona Vaupotič

IZ NAŠE KÜNJE – ČOKOLADNO-KAVINA TORTICA IZ ŠALICE

Mislím, ka vas je med tístimi, šteri štete moje recepte, dosta takših, ka si ne morete zamisliti dneva brez dobre kave. Sama sam sicer nej gli naura na kavo, ali tau ne pomejni, ka mi ne paše žmaj po kavi v kakšni dobri sladici, kak je na primer tiramisú. Ali te je nej edini, v šterom lejko kava grata glavna zvezda. Gnes mo vam napisala recept za eno takšno kavino sladico, za stero nej trbej ka ste velki küjari, zatau ka je rejsan enostavna za pripraviti. Či gli bi se naj po recepti ta tortica napravila v okrauglom pleji v premeri 18-20 cm, pa sam se ges odlaučila, ka rajši napravim tortice v lejpih šalicaj. No, pa si zdaj poglednimo fajno po vrsti, kak lejko sčarate tao dobrauto.

Za dno tortice te nücali:

- 150 g maslenih keksov,
- 70 g putra
- 1 žlico ruma (ali pa vanilijovo aromo)

Za kreme nücate:

- 500 ml sladke smetane za stejpanje
 - 1 vanili cukur
 - 200 g čokolade za küjanje
 - 250 g mascarponeja
 - 2 žlici vrauče vode
 - 3 čajne žličke instant kave (5-7 g Nescafeja ali štere drüge) ali 2 žlici fejšt močne friško küjane turške kave
- Najprle kekse zmelemo v drtine, te pa počasi raztopimo puter pa ga zmejšamo s keksami pa rumom. Tau mejšanco te razporedimo na dno pleja ali v več šalic pa jo fajno s prstami ali pa z žlico dojpoklačimo, potejm go damo hladit v hladilnik. Naslednji stopaj je priprava kreme. Najprle v dvej žlicaj vode raztopimo kavo pa pistimo, ka se fajno oladi. V tom cajti vlijemo v posaudo polovico smetane za stejpanje pa notri nadrobimo čokolado za küjanje. Tau pomalek na nizki temperaturi ob stalnom mejšanji segrevamo, dokeč se čokolada čista ne raztopi, te pa notri zmiksamo mascarpone, ka dobimo fajno gladko kremo. Dokeč kremo hladimo, stepemo drügo polovico smetane, k šteroj damo cuj vanili cukur.

Te nam pa ostane samo še zadnja naloga, ka do konca sküper zložimo tortico.

Najprle namažemo na piškote smetano, te pa jo prelijemo s čokoladno kremo, pa vse vküper damo v hladilnik za par vör, še baukše pa je, če jo pistimo notri cejlo nauč. Seveda jo lejko dodatno okinčate, kak pa te tau napravili, pa prepüščam vaši fantaziji.

Pa dober tek iz naše v vašo künjo!

Simona Rituper

... DO MADŽARSKE

Več kot dve tretjini Madžarov bi vsekakor ostalo v EU

Tudi če bi premier Viktor Orbán vodil kampanjo za izstop iz Evropske unije, bi več kot dve tretjini Madžarov ostalo v njej, je bistvena ugotovitev raziskave agencije Medián, ki jo je opravila na koncu februarja. V primerjavi z lanskimi decembrskimi podatki, ko se je za EU izreklo 43 odstotkov anketirancev, je v februarju letos že 53 odstotkov vprašanih reklo, da popolnoma podpirajo članstvo Madžarske v EU. Med levo in desno usmerjenimi anketiranci v odstotkih skoraj ni razlike, razlika je le v stopnji ali intenzivnosti podpore. Medtem ko levoliberalno usmerjeni anketiranci »popolnoma podpirajo«, da država ostane v EU, so se desno in skrajno desno usmerjeni večinoma odločali za opcijo »bolj podpiram kot ne«. Pozitivna usmerjenost do EU je tesno povezana s šolsko izobrazbo, 81 odstotkov diplomiranih je za EU, izmed tistih, ki imajo maturitetno izobrazbo, je pozitivno odgovorilo 71 odstotkov, od tistih, ki so končali poklicno šolo, se je za to, da bi država za vsako ceno morala ostati v EU, odločilo le 51 odstotkov vprašanih. Najbolj pozitivno pa je, da bi se na morebitnem referendumu več kot 84 odstotkov mladih (mlajših od 30 let) izreklo za EU.

Premier Viktor Orbán v Turčiji

Premier Viktor Orbán se je prejšnji četrtek v Turčiji udeležil srečanja, ki ga je sklicala Organizacija turških držav, katere člani so Azerbajdžan, Kazahstan, Uzbekistan, Kirgizistan, Turkmenistan in Turčija. Madžarska sodeluje kot opazovalka. Pobudo za srečanje v Ankari je dal azerbajdžanski predsednik Ilham Alijev. Glavna tema srečanja je bila, kako odpraviti humanitarne posledice februarkega potresa, ki je prizadel Turčijo in Sirijo. Viktor Orbán je imel ob srečanju tudi več dvostranskih pogovorov s predsedniki omenjenih držav.

ŠUNKE SO GORELE

Angela (Angi) Majcan, dekleško Lepoša v Sakalauvci živejo, depa na Dolejnem Seniku so se naraudili pa živeli. Prvin so znali nemški kak pa vogrski, slovenski so se pa navčili najkasneje. Zato, ka mati so z Dolejnoga Senika bili, oča pa iz Markovec, zavolo toga sta se med seuv nemški pogučavala. Angela ali kak njim v Sakalauvci pravijo, Angi so se slovenski v Sakalauvci navčili od tašče (anyós) potistim, ka so se oženili. Nej zaman, ka so pri Rabi gorrasli, že mladi so znali

Angi pravi, ka zdaj bi že dobro bilau, če bi nej vsigdar kaj bolelo

plavati pa niške je nej včiu. Starejši podje so je naratali, aj nutraskaučijo v globoko vodau, oni so je pa baugali. - *Angela, vaš oča so odkec valaun bili, ka so se Lepoša zvali?*

»Moj oča je iz Markovec biu, od tistac je prišo k materi na Dolejnji Senik. Mati je z Dolejnoga Senika bila, ona se je Časar zvala.«

- *Kak sta se spoznala mati pa oča?*

»Kak so mi pripovedjali, oča je tū na Nemškom (pomeni v Avstriji,) bijo sodak pa vejn tak sta se spoznala, zato, ka moja mati je dosta odla tavō delat. Depa oča je odo na rusuškom fronti tō, na rokej so ma cejli prsti zmrznili, samo na eno rokej je emo en prst. Sedemdeset sedem lejt star je biu, gda je leta 1992 mrāu.«

- *Kelko je vas doma bilau mlajšov?*

»Nas je šest bilau, tri dekle pa trge podje, depa zdaj zvūn

mene več eden ne žive.«

- *Kak sta oča pa mati doma gučala?*

»Nemški, ovak bi ranč nej mogla, zato, ka mati je tak pa tak nemški gučala, oča pa

delati. Težko je bilau nutra priditi pa žmetno delo je bilau sledkar tō, gda je delati trbelo.«

- *V fabriki ste se spoznali z možaum?*

»Moj mauž je v kosinoj fabriki delo, nej v židanoj. Leta 1970 je sodak bijo pa gda je domau prišo, je dostakrat na veselico na Dolejnji Senik prišo. Pa te tak sva se spoznala. Za dve leti, 26. avgusta leta 1972 sva se oženila. Leta 1973 se je naraudo vekši sin.«

- *Kelko mlajšov mate?*

»Dva pojba pa edno deklo.«

- *Oča so kaj pripovedjali, kak je bilau v Rusuškom na fronti?*

»Dosta vse je pripovedjo, kak je trpo pa se mantro zavolo mraza. Nej samo ka na rokej, na nogaj so ma prsti tō vse zmrznili, on je nej emo prste pa itak je vedo delati. Dugo je na Csepregi delo pri zadru-gi, še potistim tō, ka je že v penziji bijo. Kak so krave pa

Njina iža (Dolejnja) stoji pri poštiji, kauli njē je vsigdar red, vleta pa dosta, dosta rauž

taum djeziki. Ranč tak mi, mlajši smo tō samo nemški gučali. Gda smo v šaulo prišli, tam smo začnili bola vogrski gučati.«

- *Gda ste vōzopodli šaulo, kama ste šli po tistim delat?*

»Dja sem se najprvin za tkalko včila pa samo potistim sem začnila v židanoj fabriki

lili raketo, stera je nam gora na slamnatno strejo spadnila. Tau je pred vūzmom bilau, tau zato tak dobro vejm, ka še gnesden ne morem pomiriti, kak so tiste lepe

Angi pa Pišti sta se 1972. leta oženila

šunke gorele v ognji.«

- *Kakšne šunke?*

»Naše, tiste, stere so se pod strejov sišile, edna za drugov vrkar na rušti. Pa nej samo šunke so pogorele, cejli ram nam je dolazgoro.«

- *Kak ste se navčili slovenski, vej pa doma vsikši bola samo nemški pa vogrski gučo?*

»Gda sem se oženila, od tašče sem se navčila pa od vsej tisti, steri so kaulak mene slovenski gučali. Gučim slovenski, depa zato nej tak dobro kak tej domanji. Zavolo toga se vsigdar smedjejo, če kaj tak vōzobrnjeno povejm. Leko ka ne gučim tak lepau, depa razmejm vse. Zdaj je sé v Sakalovce prišo eden Avstrijec, on, srmak, samo nemški vej, tū v vesi ga trno ne razmejo. Nikak je zvedo, ka dja vejm nemški pa skur vsikši den se je stavo pri nas, zato ka dja vejm nemški gučati z njim. Tau je zame tō

dobro, zato ka zdaj pomalek že ranč tak dobro mo znala nemški gučati kak prvin, gda sem doma bila na Dolejnem Seniku.«

- *Kak je bilau doma na Dolejnem Seniku živeti?*

»Sploj dobro je bilau, najbola se na tau spominjam, kak smo na Rabo odli se kaupat.«

- *Vejte plavati?*

»Kak bi pa nej vejdlā. Vejš, kak sem se navčila plavati? Tak, ka so mi starejši podje pravli, aj nutra v globko vodau skaučim. Če se pogroznem, vej te oni name vōpoteg-

nejo.«

- *Nutra ste skočili?*

»Skočila sem, depa sprvoga sem samo požirala vodau, te so mi podje kričali, aj mlatim z rokami pa z nogami, ovak se pogroznem. Kričala sem, kak mi je vō na lampe šlau, aj mi pomagajo, depa oni so me samo tricali, aj plavam. Na pa te gnauk samo sem vrkar na vodej ostala, tak sem se navčila plavati.«

- *Zdaj, ka ste v penziji z možaum vred, nej vam trbej rano staniti, delat odti, zdaj leko povejte, ka vam baukše de kak prvin, gda ste še delat odli, nej?*

»Tak bi bilau, če bi človek nišo bajo nej emo, depa nej je tak, gnauk me rauka boli, gnauk me taca boli, vse me boli.«

(Kejp na 1. strani: Angi z možaum Pištinom, s sterim sta mela tri mlajše, dva sina na eno hčerko)

Karči Holec

Od inda v gnešnji čas

PRIPOVEJSTI O SLOVENSKI KRAJINAJ

Kak bi se nin sama od sebe med brge ves nut »naprajla«, Cerklje ménje ma. Depa, že davnik v njoj lidge živejo. Od doline Soče – o njoj smo že dosta pisali – ta doj

štija pelala. Tau je v časi velkoga Rimskoga imperija bilau. Ja, v tistom časi so prajli, ka se vse poštuje v Rim napalavajo. Gda se je ménje po cerkvi narodilo, eške ne

delo leko kaj več povej. Ranč Divje babe so vnauge teorije o neandartalcaj na glavau obrnaule. Zvekšoga je valalo, ka aj bi vcejlak primitivni pa divdji bili. Leko povejmo, ka vsikši den od nji nauve pa nauve informacije nam arheologija naprej prinese. Takšen je pozitiven šok tō iz Divji bab biu.

Füčkanca

mi tomi instrumenti ménje damo. Vej se, ka za »muzikantovo« pravo rokau je napravljena bila pa tau tō, ka v originali je štiri lüjknje mejla. Ja, čas pa zemla sta jo malo vkraj »zgrizla«. Na njau so se leko že bole komplicejrane naute igrate. Tau nam od toga pripovejda, ka neandartanci so globko dühovni bili. Ja, lidge so svoje indašnje »konkurente« radi kak zabite, brezi pameti meli. Po »našoj teoriji« smo mi bole naprej valaun bili. Ranč ta naša füčkanca pa nam eške nika drugo pripovejda. Gvüšno, ka 25 000 lejt bole stara gé, kak kakši človekov instrument, nut v stere se je fudalo. Pa nej samo tau, prva poznana človekova füčkanca je dosta bole prausna bila, kak ta iz Divji bab gé. Zakoj vejmo, kakšo muziko leko una »dela«? Zatoga volo, ka so njeno repliko naprajli.

Poznani muzikant na trobento Ljuben Dimakorski (v Operi v Ljubljani igra) je v njau oprvin nutfudno. Pomalek, pomelek se je čüdivo, kakše nauto so vō iz nje prišle. Povedo je, ka na njau se leko klasika igra pa kakše bole moderne naute ranč tak. Z vsem tem delom na füčkanci so za tau pozvane včene glave s cejlga svejta dun vōzglasile, ka v Divji babaj se je do zdaj najbolje stari instrument na svejti najšo. Vejmo, ka v zemlej eške dosta tauga nas čaka, ka moderen človek najde ali vōskopa. Divje babe so eške tō nej slejgnjo rejč prajle, v nji se sistematično od leta 1975 vōkopa. Že eden lejpi čas pa so »babe« za arheološki park vōrazglašene.

Divdja voda

Od enoga divdjoga do drugoga ranč tak divdjoga nam pejški nin pau vōre trbej, depa, že skur nazaj

do Idrije pridemo, v steroj smo nej dugo nazaj živo srebro kopali. Voda nas čaka, Divje jezero so njemi že davnik nazaj ménje dali. Tau, ka je divdje, dosta obečava.

Gnes se vej, zakoj do takšnoga vrenja pride. Indasvejta so si lidge tau vcejlak po svoje tumačili. Ja, v njem so nej »čiste sile« delale. Tō

zatoga volo, ka Divje jezero eške v najbolje mrzloj zimi nej zmrznolo. Tista vretina globko v zemlej je za tau skrb mejla pa jo eške vsigdar ma. Gda vretina globko na dneje bole pomalej voda dala, reka Jezernica vōposene. Ja, takša divdja je natura cejlga toga sistema: gnauk vode prejk preveč jezero dala, drgauč reki voda vkraj vzeme.

Iz toga divdjoga sveta nazaj v Cerklje

staupimo. Tam vam vsikši rad povej pa vam pokaže, kama v trno vausko dolino – po slovenski soteska – Pasica se pride. Za tau nam na bakančaj kusti po-

Leto 1995 se je pisalo, gda so arheologi tau medvedovo čonto najšli. V zemlej je skrak pepela bila, nin od 50 000 do 60 000 lejt nazaj so na tom mestu ogenj nalagali. Pomalek je analiza vōpokazala, ka za stari instrument dé. Pravijo ka dalešnja žlata flaute gé. Rejsan mora dalešnja biti, analiza njoj je 60 000 lejt dala

Čaka se neka divdjoga pa velkoga. Samo 60m x 40m je velko. Morali bi prajti, ka tak málo, nej pa velko gé. Pa tau eške nej vse. Vō iz njega reka Jezernica teče. Za najkračšo

lje staupimo. Tam vam vsikši rad povej pa vam pokaže, kama v trno vausko dolino – po slovenski soteska – Pasica se pride. Za tau nam na bakančaj kusti po-

Velka jama Divje babe za arheološki »Babilon« valajo. V nji je že od inda divdja stvar ojdla. Takši je velki medved biu pa indašnje velko govedo tur, steriva več ne najdemo, zvün toga pa eške od vnaugi drugi so čonte najšli. Kak so vōzračunali, najbolje stare čonte so nin 116 gezero lejt stare. Čonte od velkoga medveda pa goveda tur, steriva več na ojdita po materi Zemli pa eške od drugi vnaugi živali eške itak vōkopajo

do Poljanske doline se Cerkljanska krajina vleče. Ménje je ranč po vesi Cerklje dobila. Malo se že leko čüje, ka v tom imeni se je cerkev nut »skrila«. Tau ranč istina

vejmo. Gvüšno pa tau gé, ka prvi dokument iz leta 1257 že od vesi Curchnitc nam pripovejda. Ka je ves vse bole naprej valaun bila, se krajina kaulak nje pomalek

Trbej prajti, ka rosagi z »velko« arheologijo so se smedjali, gda so v Sloveniji tau od najbolje stare füčkanca vōzglasili. So gučali, ka vsikša stara čonta z lüknjami ne more instrument biti. Depa, čas je pomalek tadale šau pa se je istina vōpokazala. Zaprav, njena kopija 1:1 je tau vōpokazala. Iz nje rejsan nebesko lejpa muzika pride, stero v časaj ledenoga veka (jégkorszak) niške ne bi čako

gé. Prvo ménje, steroga v dokumentaj najdemo, se leko kak cerkevno paule tapršte. Od toga nam pripovejda, ka zemlo v toj krajini je cerkev mejla. Po vesi se krajina Cerkljansko zove.

Cerkev-Cerklje-Cerkljansko

se tau gnes čüje. Vej se pa, ka je po krajini že 2000 lejt nazaj po-

Cerkljansko začne zvati. Depa, mi v toj krajini eške bole daleč nazaj idemo. Leko v tiste čase staupimo, gda so po krajini eške neandartanci ojdili. Stara žlata človeka je v krajini že gvüšno ka 60 gezero lejt nazaj živela. Od toga nam Divje babe pripovejdajo.

Gda aj bi človekova žlata naendartalec v krajino prišla, nam njegvo

Istina, ka jezero je málo, depa, 160 mejter globko sega. Na dneje je v skali velka vretina, iz stere voda vō dé. Po velkom deždji iz nje voda na velke vōvre, merna voda divdja grata, kak če bi vrejla. Tau se na fotografiji lepau leko vidi. Zvün toga pa se eške grdau čüje, kak če bi čaralice svoj bal nut v vodej mele

reko v Sloveniji vala. Samo 55 mejterov teče, po tejm pa že nut v reko Idrijco pride. Nekak bi si brodo, ka menjšje reke na svejti nega, depa, geste. Reki Reprua v Gruziji samo 18 mejterov do Črnoga mordja trbej. Mi zato eške pri nas ostanemo. Zakoj bi takšno maloj vodi ménje Divje jezero dali? Moramo si kakšo od vnaugi fotografij poglednoti.

plati morajo biti pa bole koražna vola v človeki mora živeti. Takša koražna vola, kak je leta 1943 med drugo velko bojno slovenske partizane ta nut pelala. Vküper z domanjimi lidami so naprajli, ka cejla Evropa v časi velke bojne ne pauni. Depa, od toga dosta več drgauč povejmo, gda mo po soteski Pasica ojdli.

Miki Roš

»ČLOVEK, BÔRI SE IN TRDNO UPAJ!«

Na začetku 60. let 19. stoletja je v madžarskem literarnem življenju kar zavrelo od vznemirjenja. Luč sveta je namreč zagledala dramska pesnitev *Imreja Madácha* z naslovom *Tragedija človeka*, ki je dotlej neznanega verzifikatorja na mah povzdignila med klasike madžarske književnosti.

Sin ugledne zemljiškoposestniške družine se je v vasici Alsósztrégo (danes Dolná Strehová na Slovaškem) rodil 21. januarja 1823, torej *natanko pred dvesto leti*. Madách je v enajstem letu starosti izgubil očeta, tri leta kasneje pa se je odpravil v Pešto na študij filozofije in prava. Ni mu bilo še dvajset let, ko je postal podnotar županije Nógrád, kmalu pa se je poročil z lahkomišno plemkinjo *Erzsébet Fráter*. Imre Madách je po madžarski vojni za svobodo leta 1852 dalj zatočišče nekemu političnemu prebežniku, zato je bil za leto dni zaprt najprej v Bratislavi, nato pa še v Pešti. Njegova mlada žena je med tem rada zahajala v moško družbo ter popolnoma zamenjala gospodinjstvo in družino. Ko se je ujetnik vrnil domov, sta se z ženo po devetih letih zakona dokončno sprla. Po ločitvi je kasnejši dramatik živel le še za svoje otroke, študijsko izpopolnjevanje in upravljanje posesti.

Čeprav je imel v krogu domačega plemstva veliko prijateljev, je komaj kdo vedel, da v urah osamljenosti zagreto pesni. Na državnozborskih volitvah v letu 1861 so ga izvolili za poslanca, ko pa se je napotil v Pešto, je vzel s seboj tudi rokopis *Tragedije človeka*. V branje ga je izročil slovitemu poetu *Jánosu Aranyu*, ki je v Madáchu prepoznal odličnega dramskega pesnika.

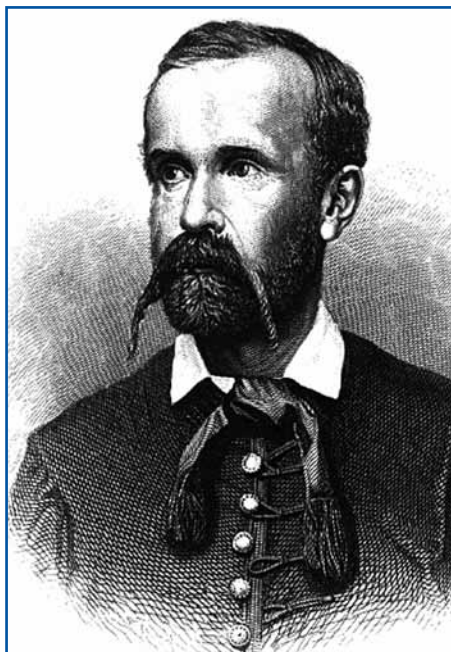
Pesnitev je Imreju Madáču prinesla nepričakovano slavo, zdravje pa mu je vse bolj pešalo. Umorila ga je dolgoletna srčna napaka, oči je zatisnil v Dolni Strehovi 5. oktobra 1864 v 42. letu starosti.

O *Tragediji človeka* so madžarski književni strokovnjaki zapisali dejansko že skoraj vse. Morda pa mnogim našim bralcem ni znano, da sta to dramsko pesnitev v drugi polovici 30. let 20. stoletja v slovenski jezik prestavila prekmurki slavist in etnolog *Vilko Novak* ter pesnik in literarni kritik *Tine Debeljak*. Prevod sta začela objavljati v 10. številki

letnika 1939 ljubljanske leposlovne revije *Dom in svet*, kasneje pa je besedilo izšlo tudi v knjižni obliki.

Omenjena številka književnega lista obenem prinaša Novakovo študijo z naslovom *Madácheva Tragedija človeka*, katere najpomembnejše ugotovitve ob dvestoti obletnici rojstva madžarskega dramatika povzemamo tudi mi.

Avtor sestavka označuje pesnitev kot miselno-algorično delo, ki ga ponavadi razčlenjujejo v tri dele: v

Dramatik Imre Madách (1823-1864) – nekateri stavki iz njegove *Tragedije človeka* so postali splošno znani madžarski reki

okvirne štiri prizore z bibličnim motivom; podobe iz zgodovine oziroma podobe iz sedanjosti ter prihodnosti. »[Pesnik je] nakazal nadaljevanje *Lucifer*

bah Luciferju (razum), Adamu (moč) in Evi (čustvo),« nadaljuje avtor študijo, obenem pa izpostavlja temeljno dilemo sočasne madžarske literarne kritike: »Ali kaže *Lucifer* zastopniku človeštva nalašč take prizore iz bodočnosti, ki ga ženejo v obup in mu pri tem laže, ali pa je pesnik v tako izbranih in prikazanih podobah podal svoje pesimistično naziranje o človeštvu?« Sam Madách je to menda zanikal, v svojem delu pa kljub temu izpostavlja dvom, ki je temeljna človeška drža.

Adama označuje Vilko Novak kot nosilca oblih idej, ki pa je mestoma v dramski življenjski boj vpleten tudi kot posameznik. »Pesnik je posrečeno združil v njem zastopnika človeštva in človeške osebnosti v posameznih značilnih zastopnikih zgodovinskih razdobij, iz katerih se tako rekoč sestavlja celotna podoba Človeka.« Predstavnica človeštva naj bi bila tudi Eva, ki jo Adam v vseh položajih spozna kot svojo večno spremljevalko. Družica pa ne išče smisla življenja in se ne bori tako kot protagonist.

Vilko Novak ugotavlja, da pesnitev oblikovno ni na višku, njeno težo vidi predvsem v miselnem bogastvu. (Kljub temu, da je János Arany dopolnil in popravil mnoga mesta končne redakcije.) V zvezi z izvirnostjo pesnitve navaja prevajalec številne vzporednosti z evropsko dramatikom (v prvi vrsti Goethejevim *Faustom*), kot izvirne Madácheve zamisli pa so naštet: »poosebljeno človeštvo, ki preživlja zgodovino,

svetovna zgodovina kot dramatisirana usoda človeštva in borba med dobrim ter zlim v njej«.

V pesnitvi – ki je kljub vsej trpkosti spoznanja izraz zaupanja in optimizma – je po Novaku vidna dvojnost: »Zgodovinski prizori do sodobnosti kažejo kljub vsemu zlu in neuspehu napredek človeštva, plemenite poedince, prizadevanje kvišku; od slikanja sodobnega življenja dalje ter v vsem preroškem prikazovanju bodočnosti in konca človeškega rodu pa prevlada v pesniku pesimizem. [...] Ne vemo drugega o bodočnosti človeštva – navzlic socialnim in fizikalnim teorijam – ki, kakor da mu je sojena borba do konca. Minulost in narava človekova to dokazuje. Zato izzveni

Madácheva pesnitev v božje besede: človek, bôri se in trdno upaj!«

Te misli so bile zapisane na predvečer druge svetovne vojne. Ali zgodovina nikoli ne bo učiteljica življenja ...?

-dm-

Ilustracija:
Szilveszter Bartkó

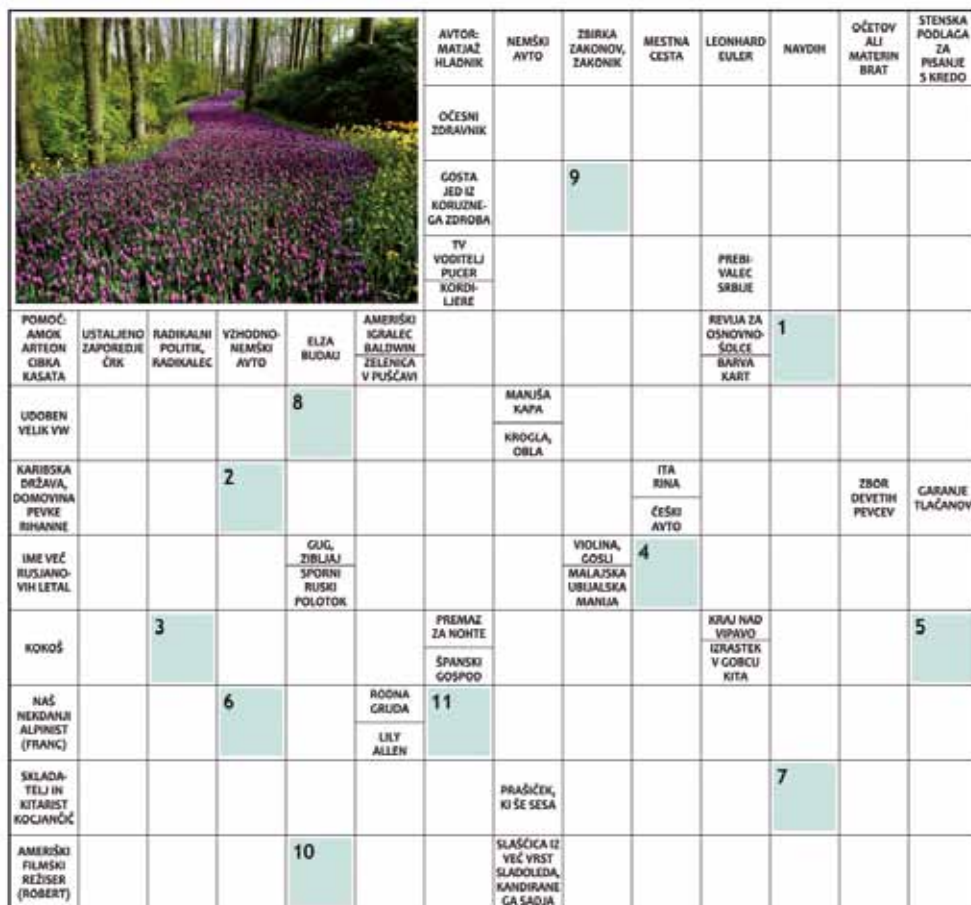
V štirinajstem prizoru dramske pesnitve beremo, da narava končno premaga človeka, ki izgubi človeško podobo in se v poledeneli pokrajini bori le za golo preživetje – Lucifer predstavi Evo osuplemu Adamu, ki se zgraža nad njeno živalskostjo

jeve borbe z Bogom v borbi prvega človeka in vsega človeštva«, beremo o uvodnih prizorih. Novak pa dodaja, da je Madách v svojem delu namesto tragedij zgodovinskih junakov prikazal gonilne ideje in značilnosti posameznih dob.

»Kakor slavi začetek v Gospodu misel, moč in dobroto, tako se te tri vrednote izražajo v glavnih ose-

RAZGIBAJMO MOŽGANE

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

Končna rešitev:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	5	6	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	---	---	----

NIKA ZA SMEJ

MARTA IN KÜRJE SPANJE

Marta je šla na gledanje k tetici pa strici.

Pa gda se je domau pakivala, je pitala tetico:

»Gé pa je stric, ka bi njemi lej-ko nauč vauščila?«

Teta pravi:

»Vej zdaj že notri pride, ka ide-va itak pomali spat.«

Pa jo Marta pogledne:

»Pa neje tau malo prerano?«

»Eh, Marta, » ji pravi tetica, »müva s kokauši spat odiva.«

Pa jo Marta en čas na debeli gleda, te pa ji pravi:

»Vej pa tau nika neje takšoga,

samo kelko ges vaine kokauši poznam, moreta te nebesko posrano postelino meti!«

MARTA NA KMETIJI

Marta je šla k strici pa tetici pomagat na gazdijo. Pa jo stric pošle v štal, naj podoji krave. Mine že več kak pau vöre, ka se je Marta mantrala, pa nika nej bilau z mlejka. Pa stric en čas odi gor pa doj, jo gleda, te pa njemi je dojšlo pa pravi:

»Znaš ka, Marta, zdaj ti pa doj-de. Enaj že gnauk bika za dja-j-ca vlačiti pa se k deli spravi!«

Simona Riturper

www.porabje.hu

SUDOKU

1				5				6
7	5		4	9	6		3	2
		6	1		2	7		
			8		7			
9	4						8	7
	6			2			1	
2				8				9
			9		4			
		9				5		

OSMEROSMERKA

E	J	N	A	J	L	V	I	Ž	O
J	J	N	O	V	O	S	T	Z	A
N	E	N	N	B	A	R	V	E	N
A	S	V	E	T	L	O	B	A	I
V	S	Ž	A	L	N	A	D	K	Ž
I	O	O	N	Č	O	O	K	O	E
R	N	Č	K	J	V	G	E	I	V
K	C	I	D	O	H	E	R	P	S
D	E	E	J	N	E	T	E	V	C
O	T	S	O	N	H	A	V	I	Ž

BARVE, CVETENJE, NOVOST, OBLAKI, ODKRIVANJE, OŽIVLJANJE, ROŽE, SONCE, SPREHODI, SVETLOBA, SVEŽINA, VODA, ŽIVAHNOST, ZVONČKI, ŽVRGOLENJE

V osmerosmerko je uvrščenih 15 spomladanskih pojmov. Besede tečejo naprej in nazaj v vseh osmih smereh: vodoravno, navpično in po diagonalah. Vsaka beseda je vsaj z eno črko pripeta na skupek vseh ostalih besed. Najden element je potrebno v liku in spisku prečrtati. Na koncu bo ostalo še 10 neprečrtanih črk, ki dajo (brane po vrsti od leve proti desni in od zgoraj navzdol) še eno spomladansko besedo!

Lepotna kraljica Jeruzalema

Knjiga Lepotna kraljica Jeruzalema je svetovna uspešnica, predstavlja matere in hčere, pripovedovane in zamolčane družinske zgodbe ter odnose v družini skozi štiri generacije.

Gabrielina mama, Luna, je najlepša ženska v Jeruzalemu. Njena slavna lepota in čar sta bili dostopni vsakomur, razen hčeri. Ta se je od otroških let mučila, da bi se z mamo bolj navezali, a ko se zgodi tragedija, deklica spoznava, da njena mati niso samo naličena usta in očarljiv obraz.

Gabriela bi rada razumela njen odnos, zato poskuša zgodbo družine sestaviti iz drobnih mozaikov. Od prababice Mercade, ki je bila znana kot zdravilka, prek babice Rose, ki je bila čistilka pri Angležih, vse do Lune, ki se je lahko ponašala z najlepšimi nogami v Jeruzalemu.

Zgodba se razteza od zlate dobe Hollywooda prek temnih dni druge svetovne vojne do sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Oživlja nepozabno žensko podobo več generacij, ki so se z nadčloveško močjo bojevale ob spremembah v najtežjih obdobjih. Sarit Yishai-Levi je zgodbe spleta z značilnim humorjem in ogromnim srcem, tako da se lahko potopimo v ta posebni svet, ki je zgrajen na ljubezni in odpuščanju.

Knjiga je na voljo za izposajo.

Margit Mayer, Agota Horvath

Državna slovenska samouprava vabi Vas

**na posvetitev in svečano predajo
Porabske križeve poti.**

Števanovci, 25. marca 2023

9.00 Sveta maša v cerkvi sv. Štefana Hardinga v Števanovcih
Maševal bo škof sombotelske škofije dr. János Székely

10.00 Svečana predaja in posvetitev prve postaje križeve poti pred cerkvijo v Števanovcih

11.00 Posvetitev ostalih postaj križeve poti po porabskih vaseh
(Andovci, Verica-Ritkarovci, Gornji Senik, Dolnji Senik, Sakalovci, Monošter-Slovenska ves)

12.30 Skupno kosilo v Hotelu in restavraciji Apát v Števanovcih

VOLILNI OBČNI ZBOR PRI SLOVENSKI ZVEZI

Slovenska zveza de 19. majuša 2023 od 16. vöre naprej mejla volilni občni zbor v konferenčni dvorani v Slovenskom domi v Monoštri. Te den se voli predsednik Zveze, 7-člansko predsedstvo in 3-članska nadzorna komisija. Kandidate za te funkcije de vküper brala kandidacijska komisija, depa za njih se leko glasi na samom občnom zbori tö.

Za vse te funkcije se leko glasijo samo tisti, steri so člani Slovenske zveze kak društva. Člane Zveze, kak do tega mau, golvzeme predsedstvo na svojom djilejši.

Za informacije pokličite 94/308-208 ali pišite na naslednji email naslov:

biserka.bajzek@gmail.com

Gyöngyi Bajzek, sekreterka ZSM

SLOVESNOST NA MONOŠTRSKEM POKOPALIŠČU

V soboto, 18. marca sta občinska odbora ZB Murska Sobota in Lendava organizirala spominski dan ob grobu padlega partizana Alojza Škrjanca-Mirka, ki je 21. marca 1945

padel v Porabju. Zbralo se nas je preko 100 udeležencev in simpatizerjev Zveze borcev. Poleg članov obeh združenj sta bili med prisotnimi tudi slovenska generalna konzulka v Monoštru Metka Lajnšček in predsednica Zveze Slovencev na Madžarskem Andrea Kovacs. Po uvodnem nagovoru tovariša Evgena Emrija, so predstavniki iz Lendave izvedli kulturni program. Nato smo druženje nadaljevali v hotelu Lipa, kjer smo ob kosilu izmenjali naš pogled na preteklost Slovenije.

Aleksander Krpič

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Andrea Kovács

Glavna in odgovorna urednica
Nikoletta Vajda-Nagy
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Urad predsednika vlade, oddelek za narodnosti,
Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS
za Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB